

LES 1: Venusbeeldjes en het eerste schoonheidsideaal

We beginnen bij de prehistorie, waar het vrouwelijk naakt voor het allereerst werd uitgebeeld in de vorm van de Venus figurines. Iedereen kent wel de iconische Venus van Willendorf. Er zijn veel van dit soort beeldjes gevonden en deze worden over het algemeen als vruchtbaarheidssymbolen gezien. Maar dat er mogelijk ook andere betekenissen bestaan zal ik nader uitleggen in deze les.

Tijdens de klassieke oudheid ontstond er voor het eerst een standaard vrouwelijk schoonheidsideaal. Zo is de Aphrodite van Knidos (ca. 360 voor Chr.) van Praxiteles één van de meest gekopieerde beelden en wordt nog steeds gezien als een iconisch meesterwerk. Hoe ziet ons schoonheidsideaal er nu uit?

LES 2: Heksen en vrouwenhaat in de middeleeuwen

Tijdens de middeleeuwen was het leven doordrongen van het Christelijk geloof en alle beeldende kunst was daaraan gewijd. Kuisheid en bescheidenheid waren de hoogst gewaardeerde eigenschappen die een vrouw kon bezitten. Afbeeldingen van het vrouwelijk naakt zijn sporadisch te vinden in deze tijd, en er ontstond een zeer gekleurd vrouwbeeld dat of heel goed of zeer negatief was. Dit resulteerde in een heuse vrouwenhaat in de late middeleeuwen, kerkvaders erkenden het bestaan van de duivel die via de verleidingstactieken van de vrouw zijn werk kon doen. Tijdens deze les zullen we gaan kijken hoe dit geresulteerd heeft in de heksenvervolgingen. Ik zal hierbij het werk laten zien van onder andere Hans Baldung Grien en Albrecht Dürer die gespecialiseerd waren in het afbeelden van heksen.

LES 3: Vrouwelijke schoonheid in de renaissance en de naakten van Rembrandt en Rubens

Na een lange verbanning van het vrouwelijk naakt werd deze in de renaissance juist geïdealiseerd afgebeeld. Er ontstond een veel positiever vrouwbeeld en onder de noemer mythologische of religieuze voorstellingen werden er veel naakte vrouwen weergegeven. In deze les zullen we onder andere gaan kijken naar werk van Botticelli, Giorgione, Titaan en da Vinci.

Als we het hebben over het vrouwelijk naakt in de kunst denken we natuurlijk meteen aan de mollige naakten van Rembrandt en Rubens. Rembrandt was één van de eerste kunstenaars die het vrouwelijk lichaam op een zeer realistische wijze ging afbeelden, naast het loslaten van de mythologische of religieuze setting beeldde hij "echte" vrouwen van vlees en bloed af. Iedere putje en vetrimpel werd daarbij afgebeeld, zeer revolutionair!

LES 4: De weg naar acceptatie van het vrouwelijk naakt

Opnieuw aan de hand van het werk van vele beroemde kunstenaars (Gericault, Ary Scheffer, Rosetti, Alma Tadema) doorlopen we de achttiende en negentiende eeuw. In de loop van de negentiende eeuw zien we dat er steeds meer vraag kwam naar naaktmodellen en dat er langzaam meer acceptatie ontstond. Met name het werk van Breitner en Israëls was baanbrekend in deze ontwikkeling.

Rond 1900 was het vrouwelijk naakt een geaccepteerd thema in de beeldende kunst geworden, en aangekomen in de twintigste eeuw zien we een explosie ontstaan. De tweede feministische golf die in de jaren 60 en 70 ontstond gaven het startschot voor de feministische kunstenaars om zichzelf naakt te gaan presenteren. In deze les zullen we hier uitgebreid aandacht aan besteden.

Tot slot zullen we nog gaan kijken naar het uitzonderlijke neo-realistische werk van Lucian Freud en de bijzondere zelfportretten van Maria Lassnig